

A ד"ט
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ק"ח מסכת כתובות
Some of the topics we will learn about include.

The second Machlokes of חנן ובני כהנים גדולים regarding the case of

מי שהלך למדינת הים ועמד אחד ופירנס את אשתו

A husband traveled abroad without making provisions for his wife's מזונות, and another person supported her. Does the husband have to reimburse that person?

אדמו"ר's first ruling regarding

מי שמת והניח בנים ובנות בנכסים מועטים

A man died, and his assets were NOT sufficient for both, the son's inheritance, and the daughter's מזונות, ירושה support.

אדמו"ר's second ruling regarding a case of

הטוען את חבירו כדי שמן והודה בקנקנים

The לווה claims that the לווה owes him jugs of oil, and the לווה admits to owing jugs only.

A

מחלוקת
חנן - בני כהנים גדולים
מי שהלך למדינת הים
ועמד אחד ופירנס את אשתו
Does the husband have to
reimburse that person?

אדמו"ר
מי שמת והניח בנים ובנות
בנכסים מועטים
הטוען את חבירו כדי שמן
והודה בקנקנים

B Some of the terms and concepts we will learn about include

כופר הכל פטור משבועה

In a case in which a לווה, lender, claims that the לווה, borrower, did NOT repay the loan. When the לווה is כופר, denies the claim entirely, he is NOT required to make a שבועה מדאורייתא, an oath. However, the רבנן initiated that he make a שבועת היסת.

מודה במקצת הטענה חייב בשבועה

When the לווה is מודה במקצת, admits the claim partially, he must make a שבועה מדאורייתא that he does NOT owe the rest.

טענו לו בחיטין והודה לו בשעורין פטור מן השבועה

When the לווה claims that he gave the לווה wheat, while the לווה claims that he borrowed barley, the לווה is exempt from שבועת מודה במקצת

Because מה שהודה לו לא טענו ומה שטענו לו הודה לו

The לווה did NOT admit to the לווה's claim.

B

כופר הכל
פטור משבועה
מודה במקצת הטענה
חייב בשבועה
טענו לו בחיטין
והודה לו בשעורין
פטור מן השבועה

C There is a Machlokes in a case of
 טענו לו בחיטין ושעורין
 והודה לו באחד מהן
 When the מלוה claims that he gave the לווה both wheat and
 barley, while the לווה claims that he only borrowed barley.
 Some say חייב בשבועה
 Others say פטור מן השבועה

גלגול שבועה

When one claims that he gave a לווה, borrower, two items,
 in which there is a חייב שבועה for the first item, but there is
 NO חייב שבועה for the second item.

The לווה must make a שבועה for both items, because the חייב
 שבועה of the first item is extended to all the claims.

C

טענו לו בחיטין ושעורין
 והודה לו באחד מהן

גלגול שבועה

1 So let's review ...
 Our Mishnah continues with חנן's second ruling
 Zugt Di Mishnah
 מי שהלך למדינת הים
 ועמד אחד ופירנס את אשתו
 A husband traveled abroad without making provisions for
 his wife's מזונות, and another person supported her.
 Rashi points out that
 אם הלוח את האשה ע"מ שתשלם לו
 If he told the wife that he's giving it to her as a loan;
 הוא תובעה
 והיא תובעת את הבעל
 She, and by extension the husband, would become
 obligated to pay the loan.

In this case however, since he said nothing, even though
 he gave it on the assumption that the husband will
 reimburse him;
 חנן אומר איבד את מעותיו
 He lost his money, and the husband does NOT have to
 reimburse him upon his return.
 As Rashi explains, because
 שלא אמרתי לך הלויני
 The husband can say "I did not ask you to lend me this
 money."

נחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו
 ישבע כמה הוציא ויטול
 The בני כהנים גדולים disagree and say that after taking an
 oath of the amount of the support, the husband DOES
 have to reimburse him, because he only intended it as a
 מלוה, a loan, and NOT as a מתנה, a gift.

א"ר דוסא בן הרכינס
 כדבריהם
 בני כהנים גדולים רבי דוסא בן הרכינס
 However
 אמר רבן יוחנן בן זכאי
 יפה אמר חנן

חנן that רבי יוחנן בן זכאי agrees with
 הניח מעותיו על קרן הצבי
 He forfeited his money, as if placed his money on a deer's
 horn.

1 משנה:

מי שהלך למדינת הים
 ועמד אחד ופירנס את אשתו
*A husband traveled abroad
 without making provisions for his wife's מזונות,
 and another person supported her*

{ אם הלוח את האשה ע"מ שתשלם לו
 הוא תובעה - והיא תובעת את הבעל }

<p>נחלקו עליו בני כהנים גדולים ישבע כמה הוציא ויטול <i>the husband does have to reimburse him, because he only intended it as a מתנה</i></p>	<p>חנן אומר איבד את מעותיו <i>...the husband does not have to reimburse him upon his return.</i></p>
<p>א"ר דוסא בן הרכינס כדבריהם</p>	<p>אמר רבן יוחנן בן זכאי יפה אמר חנן <i>He forfeited his money, as if placed his money on a deer's horn</i></p>

2 The Gemara cites a Mishnah in מסכת נדרים
המודר הנאה מחבירו
A מוֹדֵר made a vow that the מוֹדֵר may not benefit from him.
Nevertheless,
שוקל לו את שקלו
ופורע את חובו
ומחזיר לו אבידתו
The מוֹדֵר may
Pay the מוֹדֵר's obligation of השקל;
Pay off his loan;
Return his lost item;

The Gemara explains
שוקל לו את שקלו
מצוה קעביד

ומחזיר לו אבידתו
מצוה קעביד

The מוֹדֵר is merely performing a מצוה, in which the מוֹדֵר only benefits from the מצוה, NOT from the מוֹדֵר.

However, the Gemara asks
פורע לו את חובו
הא קמשתרשי ליה

Why may the מוֹדֵר pay-off the מוֹדֵר's loan? This is certainly a benefit, since the מוֹדֵר is not asking the מוֹדֵר to reimburse him for the loan payment?

3 The Gemara explains:
According to חנן the מחילה is NOT considered a benefit, because, as Rashi explains, חנן holds that the מוֹדֵר cannot demand reimbursement from the מוֹדֵר, because
לא אמר לו הלויני
The מוֹדֵר did NOT ask the מוֹדֵר to pay off his loan.
The שיטה מקובצת explains that the benefit of the מוֹדֵר not having to pay off the original loan is
אין הנאתו ניכר
This benefit is NOT noticeable.

And according to בני כהנים גדולים that חייב, that generally in such a case he must reimburse him, we must say that in this case the מחילה is NOT a benefit, because the Mishnah refers to a case where
שלוה על מנת שלא לפרוע

The מוֹדֵר initially borrowed the money from the חוב, on condition that he is NOT obligated to pay off the debt.
=====

2

מסכת נדרים

המודר הנאה מחבירו

A מוֹדֵר made a vow that the מוֹדֵר may not benefit from him

שוקל לו	ופורע	את שקלו
את שקלו	את חובו	את שקלו
ומחזיר לו		
אבידתו		

מצוה קעביד ? מצוה קעביד

הא קמשתרשי ליה

This is certainly a benefit
since the מוֹדֵר is not asking the מוֹדֵר to reimburse him

3

The Gemara explains:

חנן

בני כהנים גדולים

The מחילה is not considered a benefit
The מוֹדֵר cannot demand reimbursement from the מוֹדֵר,

שלוה על מנת שלא לפרוע

לא אמר לו הלויני
אין הנאתו ניכר

4 The next Mishnah continues with אדמון's rulings:

Zugt Di Mishnah

אדמון אומר שבעה
issued 7 rulings.

1.

מי שמת והניח בנים ובנות

A man died and left sons and daughters;

בזמן שהנכסים מרובין

הבנים יורשים

והבנות נזונות

When the assets are sufficient, the sons inherit the estate, and the daughters are supported from the estate.

ובנכסים מועטים

הבנות יזונו

והבנים יחזרו על הפתחים

When the assets are NOT sufficient, which Rashi explains as;

שאין בהן פרנסת שנים עשר חודש לזכרים ולנקבות

There is not enough to support them all for one year.

The תנא קמא says that only the daughters get supported from the estate, and the sons get nothing. The sons must go around collecting זדקה.

Rashi explains;

תקנת חכמים היא

Because it's inappropriate for the בנות to go around collecting

אדמון אומר

בשביל שאני זכר הפסדתי

רבא explains

בשביל שאני זכר

וראוי לירש בנכסים מרובין

הפסדתי בנכסים מועטין

Since the sons are entitled to ירושה when the assets are sufficient, they should not lose the ירושה when the assets are not sufficient.

אמר רבן גמליאל

רואה אני את דברי אדמון

אדמון רבי גמליאל agrees with

Tosfos explains that אדמון actually agrees with the Tanna Kamma's ruling. He merely questions the reasoning.

=====

4

אדמון אומר שבעה

1 מי שמת והניח בנים ובנות

בזמן שהנכסים מרובין
הבנים יורשים
והבנות נזונות

ובנכסים מועטים
הבנות יזונו
והבנים יחזרו על הפתחים

שאין בהן פרנסת

12 חודש לזכרים ולנקבות

תקנת חכמים היא

It is inappropriate for the בנות
to go around collecting

אדמון אומר
בשביל שאני זכר
הפסדתי

רבא

בשביל שאני זכר
וראוי לירש בנכסים מרובין
הפסדתי בנכסים מועטין

אמר רבן גמליאל
רואה אני את דברי אדמון

5 The Mishnah continues with אדמון's second ruling:
Zugt Di Mishnah
הטוען את חברו כדי שמן
The מלוה claims that the לווה owes him jugs of oil.
והודה בקנקנים
And the לווה admits to owing jugs only.
אדמון אומר
הואיל והודה במקצת הטענה
ישבע
אדמון says that the לווה is required to make a שבועה, because he is a מודה במקצת. He admitted part of the claim.

וחכמים אומרים
אין הודאת מקצת מניין הטענה
The Chachamim disagree and say that the לווה is NOT required to make a שבועה. He is NOT considered a מודה במקצת, because he did not admit to the type of item of the claim.

אמר רבן גמליאל
רואה אני את דברי אדמון

6 The Gemara offers two explanations of the Machlokes:
1.

1. רבא says
דכולי עלמא
היכא דאמר ליה מלא עשרה כדי שמן יש לי בבורך
They both agree that when the מלוה claims 10 jugs worth of oil and the לווה admits to owing jugs, that he is פטור מן השבועה

Because שמן קטעין ליה
קנקנים לא קטעין ליה
The claim was only for oil, not for jugs - And they both hold that

טענו לו בחיטין
והודה לו בשעורין
פטור
Where the claim is for one thing, and he admits to another thing, it is NOT considered מודה במקצת הטענה

They also both agree
באומר עשרה כדי שמן מלאים יש לי אצלך
When the מלוה claims 10 jugs filled with oil and the לווה admits to only jugs, he is חייב בשבועה

Because שמן וקנקנים
קטעין ליה
The claim is for both oil and jugs - And they both hold that
טענו לו בחיטין ושעורין
והודה לו באחד מהן
חייב בשבועה

Where the claim is for two different things, and he admits to one of the two, it IS considered מודה במקצת הטענה
Because he admitted to part of the claim;

5 אדמון אומר שבעה

2 הטוען את חברו כדי שמן
והודה בקנקנים

אדמון אומר
הואיל והודה
במקצת הטענה
ישבע

חכמים אומרים
אין הודאת
מקצת מניין
הטענה

אמר רבן גמליאל
רואה אני את דברי אדמון

6 רבא
1 דכולי עלמא...
2 explanations...

היכא דאמר ליה
מלא עשרה כדי שמן יש לי בבורך
When the מלוה claims 10 jugs worth of oil
and the לווה admits to owing jugs

פטור מן השבועה

Because...
שמן קטעין ליה - קנקנים לא קטעין ליה
And they both hold...
טענו לו בחיטין - והודה לו בשעורין - פטור
It is not considered
מודה במקצת הטענה

באומר עשרה כדי שמן מלאים יש לי אצלך
When the מלוה claims 10 jugs filled with oil
and the לווה admits to only jugs

חייב בשבועה

Because...
שמן וקנקנים קטעין ליה
And they both hold that
טענו לו בחיטין ושעורין - והודה לו באחד מהן
חייב בשבועה
It is considered
מודה במקצת הטענה

7 The Machlokes is in a case
 דאמר ליה עשרה כדי שמן יש לי אצלך
 The claimant claims 10 jugs of oil and the ליה admits to jugs only;

אדמון אומר
 יש בלשון הזה לשון קנקנים
 holds אדמון
 חייב בשבועה

Because שמן, refers to both the oil and the jugs - and this is similar to

טענו לו בחיטין ושעורין
 והודה לו באחד מהן
 חייב

Where the claim is for two different things, and he admits to one of the two, it IS considered
 מודה במקצת הטענה

ורבנן סברי
 אין בלשון הזה לשון קנקנים
 The Chachamim hold

פטור מן השבועה
 Because שמן refers only to the oil, but it does NOT refer to the jugs - and this is similar to

טענו לו בחיטין
 והודה לו בשעורין
 פטור מן השבועה

Where the claim is for one thing, and he admits to another thing, it is NOT considered

מודה במקצת הטענה

=====

7 *The Machlokes is ...* רבא 1

דאמר ליה עשרה כדי שמן יש לי אצלך
 And the ליה admits to jugs only

ורבנן סברי	אדמון אומר
אין בלשון הזה לשון קנקנים	יש בלשון הזה לשון קנקנים
פטור מן השבועה	חייב בשבועה
טענו לו בחיטין וכודב או בלחורין פטור מן פלמוצה	טענו לו בחיטין ושעורין וכודב או באחד מהן חייב
It is not considered	It is considered
מודה במקצת הטענה	מודה במקצת הטענה

8

2.
 טענו לו בחיטין ושעורין
 והודה לו באחד מהן
 פטור מן השבועה
 And the Mishnah refers to a case
 דאמר ליה עשרה כדי שמן יש לי אצלך
 The מלוה claims 10 jugs of oil;
 ואמר ליה אידך
 שמן לא היו דברים מעולם
 קנקנים נמי
 חמשה אית לך
 וחמשה לית לך
 The לוח completely denies the claim of oil, but partially
 admits to the claim of jugs.

אדמון אומר
 יש בלשון הזה לשון קנקנים
 holds אדמון
 חייב בשבועה
 Because שמן, refers to both the oil and the jugs - and he
 is a

מודה במקצת הטענה

ומגו דקמשתבע אקנקנים
 משתבע נמי אשמך
 על ידי גלגול

Since he is חייב בשבועה for the jugs, he is חייב בשבועה for the
 oil through גלגול שבועה.

ורבנן סברי
 אין בלשון הזה לשון קנקנים
 The Chachamim hold

פטור מן השבועה
 Because שמן refers only to the oil, but it does NOT
 refer to the jugs - and this is similar to
 טענו לו בחיטין
 והודה לו בשעורין
 פטור מן השבועה
 He is not a
 מודה במקצת הטענה

8

רבינא

2

They both hold...

טענו לו בחיטין ושעורין
 והודה לו באחד מהן
 פטור מן השבועה

דאמר ליה עשרה כדי שמן יש לי אצלך

The מלוה claims 10 jugs of oil

ואמר ליה אידך

שמן - לא היו דברים מעולם

קנקנים נמי - חמשה אית לך - וחמשה לית לך

The לוח completely denies the claim of oil
 but partially admits to the claim of jugs

ורבנן סברי

אין בלשון הזה
 לשון קנקנים

פטור מן השבועה

טענו לו בחיטין
 והודה לו בשעורין
 פטור מן השבועה

It is not considered
 מודה במקצת הטענה

אדמון אומר

יש בלשון הזה
 לשון קנקנים

חייב בשבועה

It is considered
 מודה במקצת הטענה

ומגו דקמשתבע
 אקנקנים
 משתבע נמי אשמך
 על ידי גלגול